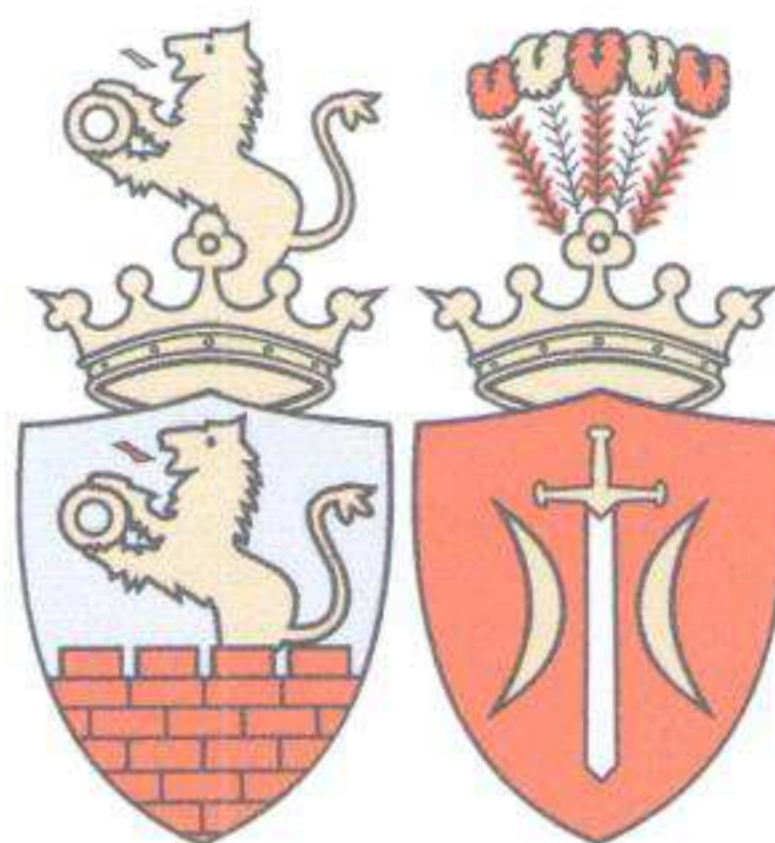


**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI
DLA MIASTA ZDUŃSKA WOLA
ZA LATA 2013 – 2014**



Marzec 2015

Z up. PREZYDENTA MIASTA
mgr inż. arch. Jolanta Owczarz
DYREKTOR BIURA
GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ
ARCHITEKT MIASTA

ZASTĘPCA PREZYDENTA

Paweł Jegier

PREZYDENT MIASTA

Piotr Niedźwiecki

Opracowanie zostało sporządzone w Biurze Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miasta Zduńska Wola na podstawie materiałów własnych oraz otrzymanych z Biur:

Gospodarki Nieruchomościami,
Infrastruktury Technicznej,
Rozwoju i Inwestycji,
Edukacji, Kultury i Sportu,
Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej,
Organizacyjno – Administracyjnego,
Dochodów,
Informatyki

oraz jednostek im podległych, tj. Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola, Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Jerzego Szaniawskiego, Miejskiego Domu Kultury w Zduńskiej Woli oraz Towarzystwa Budownictwa Społecznego „Złotnicki” sp. z o.o.

Sporządca
Kosecka

WSTĘP

Program opieki nad zabytkami dla Miasta Zduńska Wola na lata 2013 – 2016 przyjęty został uchwałą nr XXX/375/12 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 20 grudnia 2012 r. Podstawą prawną do jego sporządzenia była ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2014 r. poz. 1446). Powyższy akt prawa reguluje przepisy dotyczące zachowania obiektów zabytkowych wprowadzając podział na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami. Ochrona zabytków realizowana jest przez organy administracji publicznej, czyli administracji rządowej i samorządowej, zgodnie z przypisanymi im ustawowo kompetencjami. Opieka nad zabytkami ma charakter zindywidualizowany i za jej realizację odpowiedzialny jest podmiot prawnie związany z danym zabytkiem, tj. właściciel lub posiadacz.

Ponadto za pośrednią podstawę prawną dla opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami można uznać ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.). Art. 7 ust. 1 pkt 9 stanowi, iż zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy – w szczególności obejmujących sprawy m.in. kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Zgodnie z art. 87 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wypełnienie założeń Programu przewidziane jest na 4 lata, natomiast co 2 lata Prezydent Miasta powinien złożyć Radzie Miasta sprawozdanie z realizacji zapisów programowych.

Sprawozdanie Prezydenta Miasta Zduńska Wola obejmuje lata 2013 – 2014 i stanowi rodzaj podsumowania procesu monitorowania wykonania zadań po upływie 2 pierwszych lat od momentu uchwalenia Programu. Ocena stopnia realizacji celów określona została w wyniku przeprowadzonego monitoringu poprzez nadanie im odpowiednich statusów. W Programie określono 7 priorytetów mających charakter wytycznych z zakresu ochrony zabytków, dla osiągnięcia których wyznaczono 62 zadania. W okresie sprawozdawczym podjęto działania o charakterze jednorazowym (zadania zakończone oraz rozpoczęte i wskazane do kontynuacji), jak również cyklicznym. Niniejszy dokument zawiera opis każdego zadania ujętego w Programie. Wszystkim zadaniom przypisany został także jeden z 4 statusów: „nie rozpoczęte”, „rozpoczęte”, „wykonane” oraz „cykliczne” określających etap realizacji, na jakim znajdują się poszczególne przedsięwzięcia:

- status „nie rozpoczęte” oznacza, że w latach 2013 – 2014 nie podjęto działań dla przygotowania i wykonania określonego zadania,
- status „rozpoczęte” obejmuje zadania znajdujące się na różnym etapie wdrażania. W tej kategorii mieszczą się zagadnienia rozpoczęte, z przeprowadzeniem których wiązą się długotrwałe procedury, a także te, których realizacja jest bliska ukończenia, ale nastąpi w kolejnym okresie sprawozdawczym,
- status „wykonane” oznacza działania wykonane i zakończone,
- status „cykliczne” dotyczy zadań podlegających ciągłej aktualizacji. Określa również projekty, przedsięwzięcia i wydarzenia, które realizowane są regularnie, np. rokrocznie.

Wykaz priorytetów określonych w Programie opieki nad zabytkami dla Miasta Zduńska Wola na lata 2013 – 2016

Priorytet I

Realizowanie zadań kompetencyjnych samorządu dotyczących opieki nad zabytkami

Nr	Nazwa zadania	Opis zadania
1.	Przyjęcie przez Radę Miasta Zduńska Wola programu ochrony zabytków na lata 2013 – 2016 oraz okresowe monitorowanie jego realizacji	<p>Program opieki nad zabytkami dla Miasta Zduńska Wola na lata 2013 – 2016 został przyjęty uchwałą nr XXX/375/12 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 20 grudnia 2012 r. Realizacja zadań w nim określonych monitorowana jest na bieżąco i odbywa się w ramach podejmowanych działań związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
2.	Opracowanie i coroczna aktualizacja Planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych na podstawie aktualizacji otrzymanych od właścicieli lub zarządców obiektów zabytkowych	<p>Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych, dla obszaru Miasta Zduńska Wola wykonano Plan Ochrony Zabytków, zawierający procedury postępowania z zabytkami w przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowych i innych zagrożeń. Opracowanie sporządzone na podstawie danych otrzymanych od właścicieli i osób zarządzających zabytkami na terenie miasta zostało uzgodnione z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków (WKZ) oraz z Szefem Obrony Cywilnej Powiatu.</p> <p>Plan podlega corocznej aktualizacji, o czym informowany jest Wojewódzki Konserwator Zabytków w Łodzi.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
3.	Prowadzenie i bieżąca aktualizacja gminnej ewidencji zabytków nieruchomych (GEZ) Miasta Zduńska Wola oraz przekazywanie aktualnej ewidencji do Starostwa Powiatowego oraz Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	<p>W oparciu o Instrukcję Narodowego Instytutu Dziedzictwa dokonywano systematycznej aktualizacji ewidencji w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ujednolicenia nazewnictwa; 2. pełnionych funkcji; 3. rodzaju użytkowania; 4. prawa własności; 5. form ochrony; 6. stanu zachowania; 7. korekt o charakterze technicznym dotyczących wyglądu kart.

		<p>Wprowadzanie ww. zmian będzie kontynuowane w latach następnych w celu zamieszczenia pełnej informacji o zabytkach w Systemie Informacji Przestrzennej dla Miasta Zduńska Wola.</p> <p>We wrześniu 2013 r., w oparciu o dane przekazane przez organ architektoniczno – budowlany Starostwa Powiatowego w Zduńskiej Woli, GEZ zweryfikowano również pod kątem zgłoszeń zamiaru wykonania robót budowlanych oraz wydanych pozwoleń na rozbiórkę obiektów ujętych w ewidencji.</p> <p>Aktualizowana GEZ jest każdorazowo przekazywana do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi Delegatura w Sieradzu oraz Starostwa Powiatowego oraz Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Zduńskiej Woli.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
4.	Przystąpienie do wykonania gminnej ewidencji zabytków archeologicznych	<p>W grudniu 2013 r. wykonano dokumentację zabytków nieruchomych – dla stanowisk archeologicznych zlokalizowanych na terenie Miasta Zduńska Wola, zarejestrowanych w wojewódzkiej ewidencji zabytków.</p> <p>W skład ewidencji zabytków archeologicznych weszły:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. spis stanowisk archeologicznych; 2. karty ewidencyjne zabytku nieruchomego – dla stanowisk archeologicznych (13 szt.); 3. mapa z lokalizacją stanowisk archeologicznych. <p>Materiały te stanowią uzupełnienie gminnej ewidencji zabytków nieruchomych Miasta Zduńska Wola.</p> <p>Dokumentację przekazano do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi Delegatura w Sieradzu, natomiast informację o uzupełnieniu GEZ wraz z wykazem stanowisk archeologicznych do Starostwa Powiatowego oraz Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Zduńskiej Woli.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
5.	Okresowa kontrola (nie rzadziej niż raz na 2 lata) właściwego oznakowania zabytków wpisanych do rejestru zabytków znakiem informacyjnym przekazany przez samorząd (znak Konwencji Haskiej)	<p>W czerwcu 2013 r. oraz w listopadzie 2014 r. przeprowadzono kontrole oznakowania znakiem informacyjnym (znak Konwencji Haskiej) 10 obiektów z terenu Miasta Zduńska Wola wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych woj. łódzkiego. W jej wyniku stwierdzono brak odpowiedniego oznakowania ww. obiektów.</p> <p>Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami „starosta, w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, może umieszczać na zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru znak informujący o tym, iż zabytek ten podlega ochronie”.</p> <p>Starosta Zduńskowolski, w odpowiedzi na pismo Prezydenta Miasta Zduńska Wola, poinformował</p>

		o zamiarze oznakowania wskazanych obiektów w I kwartale 2015 r. Status zadania: cykliczne
6.	Ustalenie terenów, dla których niezbędne jest opracowanie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, istotnych dla ochrony dziedzictwa kulturowego	Zapisy dotyczące ustalenia terenów, dla których niezbędne jest opracowanie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, istotnych dla ochrony dziedzictwa kulturowego zostaną ujęte w zmianie obowiązującego studium, w sprawie której podjęto uchwałę nr LV/667/14 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 25 września 2014 r. Status zadania: rozpoczęte
7.	Systematyczna zmiana ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w związku z uwzględnieniem zapisów istotnych dla ochrony dziedzictwa kulturowego	W okresie sprawozdawczym uchwalono 2 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, dla których istniał obowiązek uwzględniania zapisów w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego. Są to: <ol style="list-style-type: none"> 1. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu Miasta Zduńska Wola obejmujący obszar położony w rejonie ulicy Adama Mickiewicza zatwierdzony uchwałą nr XLI/500/13 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 24 października 2013 r.; 2. zmiana obowiązującego planu w obszarze obejmującym teren położony w rejonie ulic: Ignacego Jana Paderewskiego, Zduńskiej, Złotej i Elizy Orzeszkowej zatwierdzoną uchwałą nr LI/625/14 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 26 czerwca 2014 r. W opracowaniu są kolejne 2 plany: <ol style="list-style-type: none"> 1. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu Miasta Zduńska Wola obejmującego obszar w rejonie ulic: Kościelnej, Adama Mickiewicza, Tkackiej, Sieradzkiej i Placu Wolności; 2. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu Miasta Zduńska Wola obejmującego obszar w rejonie ulic: Łódzkiej, Jana Kilińskiego, Zielonej, Fabrycznej i Juliusza. Status zadania: cykliczne
8.	Wystąpienie z wnioskami o wpis do rejestru zabytków wartościowych pod względem historycznym i artystycznym obiektów znajdujących się w posiadaniu miasta: <ul style="list-style-type: none"> • zespołu: dworu Złotnickiego przy ul. Stefana Złotnickiego 12 oraz zabytkowego parku, 	Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wprowadza podział na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami, nakładając tym samym obowiązki i kary na poszczególne podmioty prawnie związane z danym zabytkiem. Odnosząc się do zapisów ustawy Miasto Zduńska Wola, jako organ władzy publicznej, realizuje zadania z zakresu ochrony zabytków, a w przypadku obiektów stanowiących własność Miasta dodatkowo pełni obowiązki właścicielskie związane z opieką nad zabytkami. Zgodnie z art. 7 ww. ustawy jedną z form ochrony zabytków jest wpis do rejestru zabytków.

	<ul style="list-style-type: none"> • budynku Muzeum Historii Miasta przy ul. Stefana Żłotnickiego 7, • wybranych budynków mieszkalnych z terenu miasta (obiektu przy ul. Jarosława Dąbrowskiego 1), • układu urbanistycznego i zespołu budowlanego osiedla kolejowego w Karsznicach 	<p>W związku z powyższym w listopadzie 2013 r. rozpoczęto procedurę prowadzącą do wpisu do rejestru zabytków założenia parkowego zlokalizowanego w rejonie ulic: Stefana Żłotnickiego, Kościelnej, Dolnej, Piwnej i Parkowej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uzgodniono z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Łodzi przebieg granic parku; 2. zgromadzono załączniki do wniosku: <ol style="list-style-type: none"> a) odpisy Ksiąg Wieczystych nieruchomości, b) materiały geodezyjne, tj. wypisy z rejestru gruntów oraz mapę zasadniczą obejmującą teren parku; 3. przeprowadzono inwentaryzację terenu ze wskazaniem do gospodarki drzewostanem; 4. przedstawiono koncepcję rewitalizacji parku. <p>Wniosek o wpisanie parku do rejestru złożono w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków Delegatura w Sieradzu w lutym 2015 r.</p> <p>Analizie poddana będzie zasadność i możliwości wpisu do rejestru zabytków pozostałych obiektów wymienionych w niniejszym zadaniu.</p> <p>Status zadania: rozpoczęte</p>
9.	Aktualizacja objętych ochroną cennych obiektów przyrodniczych wpisanych do GEZ	<p>W ramach GEZ do obiektów przyrodniczych objętych ochroną należą pomniki przyrody zlokalizowane na terenie parku miejskiego.</p> <p>Zgodnie z rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z 3 lutego 1998 r. jest to 7 pomników przyrody:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wiąz pospolity, – wiąz szypułkowy, – 3 wierzby białe, – dąb szypułkowy, – lipa drobnolistna. <p>Status zadania: cykliczne</p>
10.	Aktualizacja GEZ w oparciu o zgłaszane zmiany w zakresie adresów, numerów ewidencyjnych gruntu, własności i innych	<p>Gminna ewidencja zabytków jest na bieżąco weryfikowana w zakresie zmian adresów, numerów ewidencyjnych gruntu, własności i innych.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
11.	Wnioskowanie do projektu budżetu o zabezpieczenie środków finansowych na	<p>W okresie sprawozdawczym korzystano z zabezpieczonych środków finansowych na realizację zadań własnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w zakresie:</p>

	realizację zadań własnych w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami	<ol style="list-style-type: none"> 1. realizacji projektu pn. „Rewitalizacja Centrum Miasta Zduńska Wola”, w tym przebudowy 5 kamienic na Placu Wolności ujętych w gminnej ewidencji zabytków – obiekty przy Placu Wolności 9, 9A, 3, 5 i 6 – kwota wydatkowana – 6 285 000,00 zł (kwota dotyczy wydatków poniesionych na remont kamienic w trakcie realizacji projektu pn. „Rewitalizacja Centrum Miasta Zduńska Wola”); 2. wykonania dokumentacji zabytków nieruchomych – dla stanowisk archeologicznych – kwota zabezpieczona – 3 000,00 zł; 3. wystąpienia o dokumentację stanowiącą załącznik do wniosku o wpisanie parku do rejestru zabytków nieruchomych województwa łódzkiego – kwota zabezpieczona – 800,00 zł; 4. wykonania inwentaryzacji parku wraz z koncepcją jego zagospodarowania – kwota zabezpieczona – 70 540,50 zł; 5. zorganizowania konkursu w celu wyłonienia najlepszego projektu „koncepcji architektoniczno – budowlanej rozbudowy budynku dworca kolejowego wraz z zagospodarowaniem przyległych terenów przestrzeni publicznej w Zduńskiej Woli” – kwota zabezpieczona – 59 000,00 zł. <p>Łączna kwota zabezpieczonych środków wyniosła ok. 133 341,00 zł + kwota wydatkowana 6 285 000,00 zł.</p> <p>Status zadania: wykonane</p>
12.	Stała współpraca samorządu z wojewódzkim konserwatorem zabytków i Starostwem Powiatowym	<p>Urząd Miasta Zduńska Wola stale współpracuje z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Sieradzu i Starostwem Powiatowym w Zduńskiej Woli w sprawach związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami, m.in. w zakresie uzgadniania dokumentów studialnych dotyczących polityki przestrzennej miasta, decyzji o warunkach zabudowy, prowadzenia i aktualizowania GEZ, wpisu obiektów do rejestru zabytków, udostępniania dokumentacji obiektów zabytkowych, zaleceń konserwatorskich i innych.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
13.	Udostępnianie strony internetowej miasta dla potrzeb działań związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego	<p>Strony internetowe Miasta Zduńska Wola oraz podległych mu jednostek, tj. Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola, Miejskiego Domu Kultury i Miejskiej Biblioteki Publicznej są systematycznie uzupełniane oraz powszechnie dostępne dla odwiedzających je osób. Zamieszczane są na nich różnego rodzaju treści m.in. materiały z plakatów odnoszące się do wydarzeń związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego, informujące o aktualnych wystawach, występach, konkursach, warsztatach i innych. Na stronie internetowej miasta sukcesywnie uzupełnianie są również informacje dotyczące możliwości pozyskiwania funduszy na prowadzenie</p>

		<p>prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót budowlanych przy zabytkach. W Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Zduńska Wola zamieszczono także Program opieki nad zabytkami oraz wykaz obiektów ujętych w GEZ.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
14.	Systematyczne podnoszenie kwalifikacji pracowników samorządowych związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego	<p>Rozpoczęcie Podyplomowego Studium Muzealniczego na Uniwersytecie Warszawskim przez pracownika Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola, na którym podejmowane są zagadnienia dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego.</p> <p>Systematycznemu podnoszeniu kwalifikacji pracowników Urzędu Miasta Zduńska Wola oraz jednostek mu podległych w dużej mierze służą: wiedza praktyczna oraz doświadczenie zdobywane podczas wyjazdów służbowych poświęconych tematyce rewitalizacji oraz różnego rodzaju spotkań związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
15.	Uczestnictwo w szkoleniach dotyczących kompetencji samorządów w zakresie ochrony zabytków	<p>Uczestnictwo pracownika odpowiedzialnego za tematykę ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. szkoleniu pn. Wykonywanie robót budowlanych w obiektach zabytkowych (czerwiec 2013 r., Warszawa); 2. Ogólnopolskiej Konferencji Specjalistycznej poświęconej finansowaniu działań rewitalizacyjnych w nowej perspektywie finansowej (październik 2013 r., Żyrardów); 3. szkoleniu pn. Procedury administracyjne i techniki prawodawcze w JST obejmujące tematykę planowania przestrzennego (kwiecień 2014 r., Wrocław). <p>Status zadania: cykliczne</p>
16.	Dążenie do powołania w Urzędzie Miejskim komórki odpowiedzialnej za proces rewitalizacji obszarów miejskich oraz ochronę zabytków	<p>Zarządzeniem nr 4/13 z dnia 2 stycznia 2013 r. powołano Zespół ds. Zarządzania i Obsługi Projektu „Rewitalizacja Centrum Miasta Zduńska Wola”.</p> <p>W kwietniu 2013 r. zatrudniono pracownika, któremu powierzono zadania związane z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami.</p> <p>Status zadania: wykonane</p>

Priorytet II

Zahamowanie procesów degradacji zabytków i trwała poprawa stanu ich zachowania

Nr	Nazwa zadania	Opis zadania
1.	Przekazanie Starostwu Powiatowemu wykazu obiektów objętych ewidencją zabytków oraz jego systematyczne aktualizowanie	<p>Wykaz obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków Miasta Zduńska Wola został przekazany do Starostwa Powiatowego oraz Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Zduńskiej Woli w sierpniu 2011 r. Informacja zawierająca wykaz obiektów znajdujących się w GEZ oraz spis zmian wynikających z ich aktualizacji każdorazowo przekazywana była do ww. organów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. w styczniu 2013 r. o uzupełnieniu GEZ o karty układów urbanistycznych Miasta Zduńska Wola oraz osiedla Karsznice; 2. w styczniu 2014 r. o uzupełnieniu GEZ o dokumentację zabytków nieruchomych – dla stanowisk archeologicznych. <p>Status zadania: cykliczne</p>
2.	Stworzenie modelu współpracy z właścicielami i administratorami obiektów wpisanych do rejestru zabytków i ujętych w gminnej ewidencji zabytków	<p>Ze względu na strukturę własności obiektów wpisanych do rejestru zabytków i ujętych w gminnej ewidencji zabytków, model współpracy z ich właścicielami i administratorami polegał na udzielaniu wszelkich informacji nt. możliwości dofinansowania prac przy ww. obiektach.</p> <p>W latach 2013 – 2014 Urząd Miasta Zduńska Wola nawiązał współpracę z właścicielami i administratorami 10 budynków zlokalizowanych na terenie Miasta Zduńska Wola, informując ich o możliwości pozyskania funduszy na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach ujętych w rejestrze zabytków nieruchomych woj. łódzkiego. Należą do nich: parafia rzymskokatolicka i ewangelicko – augsburska, szkoła artystyczna, grupa wydawnicza, związek wyznaniowy oraz osoby prywatne. Pisma informujące o sposobności pozyskania środków w ramach Programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na 2014 i 2015 rok zostały wysłane odpowiednio w październiku 2013 i 2014 r. W styczniu 2014 r. do wskazanych właścicieli zabytków przekazano informację dotyczącą konkursu na udzielenie dotacji na prace przy zabytkach wpisanych do rejestru ogłoszonego przez Zarząd Województwa Łódzkiego.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
3.	Współpraca samorządu ze związkami wyznaniowymi, będącymi właścicielami	<p>Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola współpracuje z parafiami rzymskokatolicką i ewangelicko – augsburską w zakresie ochrony zabytkowych nagrobków na cmentarzach przy</p>

	i zarządcami zabytków sakralnych (kościół, zespoły kościelno – klasztorne, cmentarze)	<p>ul. Łaskiej. Miasto współdziała także z Gminą Wyznaniową Żydowską w Łodzi oraz Ziomkostwem Zduńskowolan w Izraelu i Diasporze w celu ochrony zabytkowego cmentarza żydowskiego przy ul. Kaczej. W maju 2014 r. Gmina Wyznaniowa Żydowska wystąpiła o pomoc Miasta w pozyskaniu środków na przeprowadzenie prac remontowych pomnika stojącego na zbiorowej mogile zlokalizowanej na wskazanej nekropolii poprzez złożenie wniosku o dofinansowanie Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Kontynuacja działań związanych ze zdobyciem funduszy uzależniona jest od sformalizowania zasad współpracy Gminy Żydowskiej z Miastem Zduńska Wola.</p> <p>Ochrona cmentarza realizowana jest przez Urząd Miasta również w ramach pomocy przy pracach porządkowych na terenie nekropolii.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
4.	Podjęcie działań zmierzających do wykonania właściwego odprowadzenia wód opadowych z chodników znajdujących się w sąsiedztwie obiektów wpisanych do rejestru zabytków i ujętych w gminnej ewidencji zabytków	<p>Zadanie realizowane jest łącznie z budową, przebudową i remontami dróg, w tym ulic, przy których zlokalizowane są zabytki – zakres prac inwestycyjnych obejmuje odwodnienie terenu drogi oraz chodników.</p> <p>W 2013 r. wykonano kompleksową przebudowę ulicy Zielonej oraz remont chodnika z nadaniem odpowiednich spadków przy posesjach, na których zlokalizowane są obiekty ujęte w GEZ, położonych przy: ul. Królewskiej 27, ul. Zielonej 5, ul. Królewskiej 25, ul. Zielonej 9A, ul. Zielonej 11.</p> <p>W roku 2013 rozpoczęto opracowanie kompleksowej dokumentacji projektowej na przebudowę ulicy Stefana Żeromskiego na odcinku od ulicy Jana Kilińskiego do Jarosława Dąbrowskiego, Królewskiej, Przejazd i Placu Krakowskiego. Wyżej wymienione ulice znajdują się w granicach chronionego układu urbanistycznego Miasta. W 2015 r. planowane jest złożenie wniosku o dofinansowanie zadania ze środków Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II – Rozwój – Dostępność – Bezpieczeństwo z wnioskowanym terminem rozpoczęcia w roku 2016.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
5.	Ustalenie zasad zagospodarowania terenu Muzeum Lokomotyw w Karsznicach	<p>Do końca 2014 r. trwały prace dotyczące ustalenia formy prawnej Muzeum Lokomotyw w Karsznicach, dzięki czemu możliwe będzie podejmowanie działań zmierzających do właściwego zagospodarowania nieruchomości. W Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola na potrzeby obsługi ruchu turystycznego przygotowano projekt zagospodarowania terenu Skansenu.</p> <p>Na terenie Muzeum Lokomotyw wykonano niezbędne prace, tj. ogrodzenie panelowe o długości 283,00 m.b. (w tym brama i 3 furtki) oraz zainstalowano 4 lampy fotowoltaiczne.</p> <p>23 stycznia 2015 r. podjęto uchwałę nr IV/31/15 w sprawie utworzenia Filii Muzeum Historii</p>

	<p>Miasta Zduńska Wola na terenie byłego Skansenu Lokomotyw i Urzędzeń Technicznych w Zduńskiej Woli.</p> <p>Status zadania: rozpoczęte</p>
<p>6. Przygotowanie programu rehabilitacji i rekonstrukcji funkcjonalnej zabytkowych zespołów zabudowy przemysłowej</p>	<p>Większość zabytkowych zespołów zabudowy przemysłowej znajduje się w rękach prywatnych właścicieli, w związku z czym Miasto ma ograniczone możliwości podjęcia jakichkolwiek działań na rzecz rehabilitacji i rekonstrukcji funkcjonalnej tego typu obiektów.</p> <p>W ramach działań prywatnych właścicieli do urzędu wpłynął wniosek o zmianę w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Miasta Zduńska Wola dotyczącą zabudowy przy ul. Fabrycznej. Wnioskodawca wyraził chęć rezygnacji z dominującej funkcji produkcyjno – usługowej wnosząc o jej zmianę na mieszkaniowo – usługową. Jednocześnie zadeklarował zamiar rewitalizacji budynku pofabrycznego przekształcając go na tzw. lofty.</p> <p>W roku 2015 Miasto zamierza opracować Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Zduńska Wola do roku 2020, w którym ujęte zostaną działania dotyczące zabytkowych zespołów zabudowy przemysłowej.</p> <p>W zakresie propagowania turystyki związanej z dziedzictwem Zduńskiej Woli, Muzeum Historii Miasta w roku 2014 zainaugurowało cykl szlaków zwiedzania, wśród których pierwszy nosił nazwę „Zduńska Wola – Industrialne Zabytki Doliny Warty”.</p> <p>W ramach działań w obrębie obiektów i terenów stanowiących własność Miasta w okresie czerwiec – październik 2014 r. ogłoszono oraz rozstrzygnięto konkurs na „opracowanie koncepcji architektoniczno – budowlanej rozbudowy budynku dworca kolejowego wraz z zagospodarowaniem przyległych terenów przestrzeni publicznej w Zduńskiej Woli”. Celem konkursu było opracowanie koncepcji architektoniczno – urbanistycznej jako podstawy do sporządzenia projektu budowlanego i realizacji inwestycji polegającej na adaptacji budynku dworca i dostosowaniu go do nowych potrzeb oraz zagospodarowania przestrzeni publicznej terenów przyległych, w tym Placu Żelaznego i Pasażu Janusza Kusocińskiego. Ww. koncepcja stanowi element włączenia Miasta Zduńska Wola jako partnera projektu pn. „Budowa przebudowa przystanków kolejowych na trasach Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej – Etap II” – w związku ze stworzeniem w Zduńskiej Woli punktu przesiadkowego.</p> <p>Miasto Zduńska Wola jest także liderem porozumienia pn. „Konsorcjum Samorządów dla rewitalizacji magistrali węglowej Śląsk – Porty”. Władze terytorialne zadeklarowały m.in.: prowadzenie oraz koordynowanie wspólnych działań lobbingsowych w celu rewitalizacji linii kolejowej nr 131 Chorzów Batory – Tczew, wspieranie budowy infrastruktury towarzyszącej,</p>

		<p>w szczególności związanej z transportem multimodalnym, działanie na rzecz przywrócenia kolejowego transportu pasażerskiego oraz zaangażowanie w ochronę zabytków techniki kolejowej związanej z magistralą węglową Śląsk – Porty. Współpraca nawiązała się pomiędzy blisko pięćdziesięcioma samorządami. W dniach 22 – 23 września 2014 r. w Łodzi odbyło się I Forum Korytarza Bałtyk – Adriatyk, na którym wraz z innymi interesariuszami rozpoczęto działania, zmierzające do stworzenia na szlaku korytarza transeuropejskiego mechanizmów rozwoju w oparciu o linie kolejowe i komunikację drogową.</p> <p>Status zadania: rozpoczęte</p>
7.	Przeprowadzenie prac remontowych i konserwatorskich w zabytkowych budynkach Urzędu Miasta, w tym dworze Złotnickich	<p>Budynek nr 1 Urzędu Miasta Zduńska Wola – w 2013 r. przeprowadzono prace remontowe polegające na naprawie tynków wraz z malowaniem elewacji ściany zachodniej oraz ściany południowej budynku;</p> <p>Budynek nr 3 Urzędu Miasta Zduńska Wola – w listopadzie 2014 r. rozpoczęto prace remontowe polegające na naprawie tynków wraz z malowaniem elewacji budynku (prace zakończono w styczniu 2015 r.);</p> <p>Budynek nr 4 Urzędu Miasta Zduńska Wola – w latach 2013 – 2014 dokonano generalnego remontu w pokojach nr 401, 404, 405 i 406. Prace polegały na: wykonaniu posadzek cementowych wraz z izolacją przeciwwilgociową, przeciwwodną i cieplną w miejsce starych podłóg z desek ułożonych na legarach, odgrzybieniu pomieszczeń, ułożeniu gładzi, malowaniu i wymianie drzwi.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
8.	Rewitalizacja Placu Wolności wraz z przeprowadzeniem prac remontowych i konserwatorskich budynków mieszkalnych w pierzejach	<p>W okresie sprawozdawczym, w ramach projektu pn. „Rewitalizacja Centrum Miasta Zduńska Wola”, zagospodarowano park na Placu Wolności, wybudowano Ratusz – Zduńskowolskie Centrum Integracji, przebudowano układ komunikacyjny, przeprowadzono remonty kamienic, oficyn i podwórek. Budowa Ratusza oraz uporządkowanie terenów zieleni miało na celu wykreowanie Zduńskiej Woli jako nowego ośrodka kultury, stwarzającego możliwość organizacji imprez kulturalno – rozrywkowych na skalę regionalną. Takie działania jak: stworzenie nowych miejsc parkingowych, remont dróg oraz usunięcie z Placu Wolności stacji benzynowej prowadzą do uporządkowania przestrzeni publicznej, a co się z tym wiąże – poprawy estetyki i bezpieczeństwa w centrum miasta. Kontynuacja projektu w latach następnych uzależniona jest od możliwości finansowych Miasta Zduńska Wola oraz od współpracy z prywatnymi właścicielami większości nieruchomości zlokalizowanych przy Placu Wolności, tj. budynków znajdujących się w pierzejach oraz oficyn w głębi poszczególnych działek.</p> <p>Programem rewitalizacji objęto budynki przy Placu Wolności 3, 5, 6, 9 i 9A. Obiekty przy Placu</p>

	<p>Wolności 9 i 9A zostały oddane do użytku w 2013 r. W sierpniu 2014 r. ukończono remont budynku przy Placu Wolności 3. W dniu 5 grudnia 2014 r. dokonano ostatecznego odbioru robót budowlanych w zakresie przebudowanej kamienicy przy Placu Wolności 5. W 2015 r. planuje się zagospodarować tereny nieruchomości przy Placu Wolności 3, 5 i 6. W II półroczu 2015 r. kamienice zostaną zasiedlone.</p> <p>Ponadto na nieruchomości przy Placu Wolności 22 rozbiórcze poddano budynek frontowy. Jesienią 2014 r. z inicjatywy współwłaścicieli nieruchomości (Wspólnota Mieszkaniowa) w obiekcie przy Placu Wolności 24 wykonano remont elewacji. Na miesiąc wrzesień 2014 r. zaplanowane było odnowienie elewacji 3 budynków przy Placu Wolności 1, 2 i 4. Zamierzenie to nie zostało wykonane z uwagi na brak zgody Starostwa Powiatowego na ustawienie rusztowań na chodniku. W trakcie sporządzania jest dokumentacja techniczna na odnowienie elewacji frontowych w budynkach Plac Wolności 1, 4 i 5A. Prace remontowe w budynku Plac Wolności 2 zaplanowane są wiosną 2015 r.</p> <p>RATUSZ – ZDUŃSKOWOLSKIE CENTRUM INTEGRACJI:</p> <p>W ramach rewitalizacji Placu Wolności odbudowany został Ratusz – Zduńskowolskie Centrum Integracji zlokalizowany przy Placu Wolności 26. Budynek nawiązując lokalizacją, gabarytami i zasadami kompozycyjnymi do przedwojennego ratusza, osadzony we współczesnym parku, stanowi zwornik pomiędzy czasami historycznymi, współczesnymi i przyszłością. Koncepcja architektury Ratusza została wybrana w drodze konkursu, do którego złożono 27 prac. Laureata wybrał sąd konkursowy pod kierownictwem Przewodniczącego Łódzkiej Izby Architektów.</p> <p>Dwukondygnacyjny budynek Ratusza z salą widowiskową usytuowaną w centrum pełni głównie funkcję kulturalną, w ramach której działa: sala widowiskowo – kinowa, sala kameralna, galeria wystawiennicza, pomieszczenie wielofunkcyjne oraz kawiarnia literacka. Dla realizacji przeznaczenia społecznego wykorzystywana jest sala i klub spotkań osób starszych i niepełnosprawnych, świetlica środowiskowa z pomieszczeniem dla animatora społecznego. W obiekcie zlokalizowana jest także sala ślubów Urzędu Stanu Cywilnego.</p> <p>Status zadania: rozpoczęte</p>
<p>9. Koordynacja i prowadzenie bieżących prac remontowych w obiektach pozostających w zarządzie TBS Złotnicki – w miarę posiadanych środków finansowych, pozyskiwanych z wpłat lokatorskich</p>	<p>Spółka TBS w miarę posiadanych środków finansowych prowadzi bieżące prace remontowe i konserwacyjne w obiektach objętych gminną ewidencją zabytków, każdorazowo występując o zgodę do właściciela zasobu oraz o zalecenia konserwatorskie do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Sieradzu. Wykonywane prace polegają głównie na wymianie stolarki okiennej, przebudowie pieców i naprawie pokryć dachowych. Czynności te przeprowadzone były</p>

		<p>w budynkach zlokalizowanych przy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ul. Jarosława Dąbrowskiego 1, 5 , 20 i 23; 2. ul. Getta Żydowskiego 5 i 7; 3. ul. Juliusza 14, 18, 20 , 22 i 26; 4. ul. św. Maksymiliana Marii Kolbego 7; 5. ul. Kościelnej 6, 11, 28 i 33; 6. Alejach Kościuszki 2; 7. ul. Królewskiej 3; 8. ul. Krótkiej 6; 9. ul. Kruczej 3 i 6; 10. ul. Łaskiej 2, 4, 6, 15, 22, 24, 34, 38, 41, 54, 55 i 60; 11. ul. Adama Mickiewicza 7; 12. ul. Narutowicza 7; 13. ul. Paprockiej 13; 14. Placu Wolności 1, 2, 4, 5, 9A i 24; 15. ul. Pomorskiej 5 i 9; 16. ul. Sieradzkiej 23, 26, 28, 30, 33, 41 i 61; 17. ul. Szadkowskiej 17, 21 i 29; 18. ul. Złotej 10, 25 i 29B; 19. ul. Stefana Żółtnickiego 3. <p>Status zadania: cykliczne</p>
10.	<p>Prowadzenie prac remontowo – konserwatorskich przy historycznych nagrobkach i miejscach pamięci narodowej na zabytkowych cmentarzach</p>	<p>Rokrocznie 1 listopada na cmentarzu przy ul. Łaskiej organizowane są zbiórki publiczne. Ich inicjatorem i koordynatorem, przy współdziałaniu Towarzystwa Przyjaciół Zduńskiej Woli oraz Miejskiego Domu Kultury, jest Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola, zarządzające również pracami związanymi z restauracją i konserwacją zabytków sepulkralnych realizowanymi z pozyskanych funduszy.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
11.	<p>Poddanie pomników przyrody niezbędnym zabiegom pielęgnacyjnym</p>	<p>Na terenie Miasta Zduńska Wola zlokalizowane są pomniki przyrody – pojedyncze okazy drzew, jak również w formie szpaleru. Poddanie ich niezbędnym zabiegom pielęgnacyjnym wymaga wykonania ekspertyzy dendrologicznej metodą SIM (tensometryczną z oceną stanu zagrożenia) w celu określenia koniecznych nakładów finansowych na dostosowanie sytuacji form ochrony przyrody, tj. drzew pomnikowych ustanowionych przez Wojewodę Sieradzkiego do obecnego stanu</p>

		<p>prawnego. Ekspertyza pozwoli określić wysokość środków na ewentualne prace pielęgnacyjne pozwalające na zachowanie bezpieczeństwa dla ludzi i mienia.</p> <p>Status zadania: rozpoczęte</p>
12.	Modernizacja i utrzymanie terenów zieleni, zwłaszcza terenów zielonych i skwerów w otoczeniu zabytków	<p>Prace związane z modernizacją i utrzymaniem terenów zieleni w obszarach przestrzeni publicznej, w tym terenów zielonych i skwerów w otoczeniu zabytków należących do Miasta, prowadzone są regularnie. Czynności te polegają przede wszystkim na uzupełnieniu i pielęgnacji (w tym przycinaniu i formowaniu) istniejącego drzewostanu oraz pielęgnacji roślinności niskiej.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
13.	Stała współpraca – na poziomie planowanych inwestycji – z właścicielami i użytkownikami obiektów zabytkowych, prowadząca do poprawy stanu ich zachowania i utrzymania w jak najlepszym stanie substancji zabytkowej (koordynacja remontów)	<p>Muzeum Historii Miasta współpracowało z wykonawcami prac prowadzonych w kamienicach w ramach Rewitalizacji Centrum Miasta Zduńska Wola. Współdziałanie polegało na ocenie stanu zachowania budynków oraz walorów zabytkowych ich części składowych. W jej wyniku pozyskano do swoich zbiorów m.in. elementy zabytkowej więźby dachowej, która ze względu na charakter prac, musiała zostać usunięta z budynków.</p> <p>Spółka TBS jako zarządca miejskiego zasobu mieszkaniowego prowadzi stałą współpracę z Miastem w zakresie planowania inwestycji mających na celu poprawę stanu substancji zabytkowej.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>

Priorytet III

Uwzględnienie ochrony zabytków, krajobrazu kulturowego oraz dziedzictwa archeologicznego w dokumentach planistycznych i strategicznych Miasta

Nr	Nazwa zadania	Opis zadania
1.	Uwzględnianie ochrony zabytków nieruchomych, tj. obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków, w opracowywanych dla terenu Miasta Zduńska Wola dokumentach studialnych dotyczących polityki przestrzennej, np. studia i plany zagospodarowania przestrzennego	<p>Zapisy związane z ochroną zabytków nieruchomych, tj. obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków, w opracowywanych dla terenu Miasta Zduńska Wola dokumentach studialnych dotyczących polityki przestrzennej, tj. studiach i planach zagospodarowania przestrzennego są uwzględniane od grudnia 2010, czyli od momentu zaprowadzenia ewidencji.</p> <p>W granicach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalonych w okresie sprawozdawczym nie występują obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków.</p> <p>W zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta</p>

		<p>Zduńska Wola przyjętej uchwałą nr XXX/374/12 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 20 grudnia 2012 r. stosowne informacje mieszczą się na stronach 51 – 58.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
2.	<p>Uwzględnianie zasad ochrony stref występowania zabytków archeologicznych w opracowywanych dla terenu Miasta dokumentach studialnych, dotyczących polityki przestrzennej, np. studia i plany zagospodarowania przestrzennego</p>	<p>Zapisy w zakresie ochrony stref występowania zabytków archeologicznych w opracowywanych dla terenu Miasta Zduńska Wola dokumentach studialnych, dotyczących polityki przestrzennej, tj. studiach i planach zagospodarowania przestrzennego, w latach 2013 – 2014 uwzględniono w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego fragmentu Miasta Zduńska Wola obejmującego obszar położony w rejonie ulicy Adama Mickiewicza (uchwała nr XLI/500/13 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 24 października 2013 r.) – rozdział 5; 2. zmianie fragmentu obowiązującego planu w obszarze obejmującym teren położony w rejonie ulic: Ignacego Jana Paderewskiego, Złotej, Zduńskiej i Elizy Orzeszkowej (uchwała nr LI/625/14 Rady Miasta Zduńska z dnia 26 czerwca 2014 r. zmieniająca uchwałę nr XXVI/306/12 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 30 sierpnia 2012 r.) – rozdział 5; 3. zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zduńska Wola przyjętej uchwałą nr XXX/374/12 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 20 grudnia 2012 r. – rozdział 2 – 3.4.4. Postulaty konserwatorskie. <p>Status zadania: cykliczne</p>
3.	<p>Uwzględnianie ochrony zabytków nieruchomych (tj. obiektów ujętych w rejestrze zabytków i w gminnej ewidencji zabytków), ruchomych oraz stref występowania zabytków archeologicznych w trakcie aktualizacji strategii rozwoju Miasta Zduńska Wola</p>	<p>Aktualnie w strategii rozwoju Miasta Zduńska Wola znajdują się zapisy z obszaru działań określonych w Programie opieki nad zabytkami, tj. m.in. remont i konserwacja zabytków ruchomych w Skansenie Lokomotyw w Karsznicach. Po opracowaniu Lokalnego Programu Rozwoju do 2020 roku, w którym znajdą się zadania dotyczące obszarów rewitalizowanych, zostanie dokonana aktualizacja strategii – dokument będzie spójny z zapisami LPR.</p> <p>Status zadania: wykonane</p>

Priorytet IV

Kreowanie wizerunku Miasta oraz budowanie tożsamości, a także podnoszenie atrakcyjności zabytków Miasta dla potrzeb społecznych i turystycznych

Nr	Nazwa zadania	Opis zadania
1.	Coroczna organizacja imprezy popularyzującej tradycję i historię UM, Muzeum Miasta pod hasłem Dni Zduńskiej Woli – w czerwcu każdego roku	<p>W roku 2014 podczas Dni Zduńskiej Woli zorganizowano imprezę skierowaną przede wszystkim do mieszkańców miasta, która oprócz niesienia rozrywki miała na celu popularyzację tradycji i historii Zduńskiej Woli. Przedstawiciele Muzeum wręczyli nagrody uczniom biorącym udział w konkursach o tematyce nawiązującej do historii miasta oraz jego dziedzictwa kulturowego („Mojaprzygoda w Muzeum”, „Piękno naszej dawnej architektury”, „Miejsce, w którym mieszkam”, „Moja miejscowość w oczach moich bliskich”). Dodatkowo odbyło się zakończenie projektu edukacji pozaformalnej pn. „Tropami Naszej Kultury”, w której uczestnicy prezentowali reportaże, prace literackie i fotograficzne, a także malowali mural – odnoszące się do spuścizny historycznej miasta. Zorganizowano także otwarcie wystawy „100-lecie Operacji Łódzkiej 1914 – 2014”.</p> <p>Z kolei Miejski Dom Kultury był organizatorem występów artystycznych na dworcu PKP wiążących się z uruchomieniem działalności Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej.</p> <p>Dom Kultury oraz Muzeum współpracowały z Towarzystwem Przyjaciół Zduńskiej Woli przy organizacji Miasteczka Złotnickiego, wypożyczając na tę okazję liczne muzealia. Podjęte zostały również działania w parku miejskim, które miały na celu popularyzację tradycji pikników rodzinnych. Imprezie towarzyszyły m.in. występy kapel podwórkowych.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
2.	Udział w organizacji corocznej imprezy Europejskich Dni Dziedzictwa, organizowanej przez Narodowy Instytut Dziedzictwa – we wrześniu każdego roku	<p>W ramach Europejskich Dni Dziedzictwa Muzeum przygotowało trasę zwiedzania Zduńska Wola – Industrialne Zabytki Doliny Warty, która jest częścią szlaków zwiedzania pn. „Warto Zwiedzać!” Szlak obejmuje 8 fabryk. Podczas inauguracji – 13 września 2014 r. – zaprezentowano tabliczki informacyjne, które zostaną przytwierdzone do ścian trzech fabryk po uzyskaniu odpowiednich pozwoleń.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>

3.	Współdziałanie z organizatorami cyklicznych przedsięwzięć, służących pogłębianiu zainteresowania dziedzictwem kulturowym Zduńskiej Woli	<p>W zakresie pogłębiania zainteresowania dziedzictwem kulturowym Zduńskiej Woli Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola oraz Miejski Dom Kultury nawiązały współpracę z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Towarzystwem Przyjaciół Zduńskiej Woli podczas organizacji kwesty na rzecz ratowania zabytkowych nagrobków i organizacji Miasteczka Złotnickiego – imprezy przybliżającej życie dawnych zduńskowolan, – Stowarzyszeniem Miłośników Kolei przy oprowadzaniu wycieczek po Skansenie Lokomotyw oraz organizacji Nocy Muzeów, – Centrum Edukacji Obywatelskiej przy prowadzeniu 2 projektów młodzieżowych: Młody Obywatel oraz Tropami Naszej Kultury, – organizacjami rekonstrukcyjnymi przy organizacji wystaw, – Muzeum Historii Żydów Polskich przy organizacji wystawy objazdowej „Muzeum na Kółkach”, – mieszkańcami miasta w ramach projektu „Miejsce, w którym mieszkam”, – Stowarzyszeniem Miłośników Kolei podczas 80-lecia Magistrali Węglowej Śląsk – Porty, Jubileusz 80-lecia Parowozowni Karsznice i 20-lecia Skansenu Lokomotyw, – organizacjami rekonstrukcyjnymi przy organizacji pikniku podczas Dni Zduńskiej Woli, – Ochotniczą Strażą Pożarną podczas jubileuszu 135-lecia powstania, – Cechem Rzemiosł Różnych podczas Jarmarku Zduńskowolskiego, – lokalnymi Kołami Gospodyń Wiejskich – w ramach różnych wydarzeń propagujących tradycje kulinarne. <p>Status zadania: cykliczne</p>
4.	Propagowanie idei społecznej opieki nad zabytkami	<p>Propagowanie idei społecznej opieki nad zabytkami w okresie sprawozdawczym przejawiało się w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prowadzeniu warsztatów „Otwarte Zabytki” dla uczniów i harcerzy, – organizacji kwesty na rzecz ratowania zabytkowych nagrobków, – rokrocznym promowaniu sprzątania cmentarza żydowskiego w Zduńskiej Woli przez wolontariuszy, – realizacji projektu „Miejsce, w którym mieszkam”, – organizowaniu wycieczek do Skansenu Lokomotyw w Karsznicach, – współpracy ze Stowarzyszeniem Miłośników Kolei,

		<ul style="list-style-type: none"> – współpracy ze Społecznym Stowarzyszeniem „Wierchlas”, – udziale Publicznego Gimnazjum nr 3 w konkursie Wiedzy o Kolei, – objęciu opieką grobu rodziny Wierchlejskich na cmentarzu w Marzeninie. <p>Status zadania: cykliczne</p>
5.	<p>Współdziałanie z organizatorami różnorodnych imprez i przedsięwzięć związanych z obchodami rocznic historycznych i wydarzeń szczególnie istotnych dla dziejów Zduńskiej Woli, w tym z Towarzystwem Przyjaciół Zduńskiej Woli, Miejskim Domem Kultury, lokalnym kołem PTTK</p>	<p>W okresie sprawozdawczym, w związku z obchodami rocznic historycznych i wydarzeń szczególnie istotnych dla dziejów Zduńskiej Woli, zrealizowano następujące przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dzień urodzin św. M. M. Kolbego – święto lokalne, składanie kwiatów oraz zapalenie znicza pod pomnikiem, – Dzień Wyzwolenia Zduńskiej Woli spod Okupacji Hitlerowskiej – święto patriotyczne, składanie kwiatów pod pomnikiem przy ul. prof. dr Tadeusza Kobusiewicza, – Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej – święto o charakterze państwowym, organizacja obchodów przez Urząd Miasta przy współudziale Publicznego Gimnazjum nr 1, – Dzień Pamięci o Holokauście i Przeciwdziałaniu Zbrodniom Przeciwko Ludzkości – święto europejskie koordynowane przez Urząd Miasta Zduńska Wola oraz Muzeum Historii Miasta, – Dzień Wojska Polskiego – święto państwowe, składanie kwiatów pod pomnikiem Stefana Żółtickiego i Kazimierza Maciejewskiego, – Rocznica Wybuchu II Wojny Światowej – święto państwowe organizowane przez Urząd Miasta Zduńska Wola przy udziale Publicznego Gimnazjum nr 1, Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola oraz Miejskiego Domu Kultury, – Światowy Dzień Sybiraka – święto patriotyczne realizowane przez Urząd Miasta Zduńska Wola przy współpracy Muzeum Historii Miasta, Publicznego Gimnazjum nr 1 oraz Szkoły Podstawowej nr 10, – Święto Miasta – święto lokalne przygotowane przez Urząd Miasta Zduńska Wola razem z Miejskim Domem Kultury oraz Muzeum Historii Miasta, – Wystawa „Grypsy” Stanisława Misiaka (pseud. „Kubuś”) z organizacji antykomunistycznej „KATYŃ” zainicjowana przez Towarzystwo Przyjaciół Zduńskiej Woli, – Prelekcja „Katyń – zagłada polskich elit”. Wykład w roku 2014 wygłosił Paweł Kowalski z Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi. Współpraca z Miejską Biblioteką Publiczną, – obchody Dni Pamięci o Ofiarach Zbrodni Katyńskiej – uroczystość obchodzono 11 kwietnia 2014 r. w Muzeum Historii Miasta, w Publicznym Gimnazjum nr 1 oraz na cmentarzu przy

	<p>ul. gen. Józefa Bema w Zduńskiej Woli. Składały się na nią: lekcja na temat istoty zbrodni katyńskiej, spotkanie z przedstawicielką rodzin katyńskich – Wandą Szkilnik oraz wystawa okolicznościowych medali, widokówek, gazet i książek należących do Pana Jerzego Grzanki – zduńskowolskiego kolekcjonera i pasjonata historii,</p> <ul style="list-style-type: none"> – obchody Dnia Pamięci o Holokauście przygotowane wraz z Publicznym Gimnazjum nr 1. Z tej okazji w Muzeum Historii Miasta nastąpiło otwarcie wystawy „Kolorowe Macewy w obiektywie prof. Daniela Wagnera”, – Klub Grota – ustalenie miejsc pochówku „Żołnierzy Wyklętych” z regionu łódzkiego. W roku 2014 wykład wygłosił dr Krzysztof Lachota z Łódzkiego Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej, współpraca z Miejską Biblioteką Publiczną, – „Obywatelskie Święto Wolności” – przeprowadzenie w szkołach lekcji o zduńskowolskiej Solidarności, – współpracę z Urzędem Miasta i Miejskim Domem Kultury w Zduńskiej Woli przy organizacji Święta Miasta oraz imprez towarzyszących związanych z życiem św. M.M. Kolbego, – współpracę z dr Kamilą Klauzińską społecznym opiekunem zabytkowego cmentarza żydowskiego oraz dyrektorem Publicznego Gimnazjum nr 1 – Piotrem Warchlewskim przy organizacji „Dnia Pamięci o Holokauście” oraz „Dnia Otwartego na Cmentarzu Żydowskim w Zduńskiej Woli”, – składanie kwiatów w miejscach pamięci narodowej: 15 sierpnia, 1 września, 17 września, 10 października, 14 października, 11 listopada, 25 listopada, 8 stycznia, 25 lutego, 1 marca, 1 kwietnia, 10 kwietnia, 13 kwietnia, 3 maja, – przygotowanie uroczystości zapalenia 96 zniczy w rocznicę katastrofy smoleńskiej – 10 kwietnia 2014 r., – „Przystanek Historia: w hołdzie bohaterom powstania styczniowego 1863 – 1864 r.”. W trakcie działań projektowych lokalna społeczność została zapoznana z historią regionu dotyczącą wydarzeń związanych z powstaniem styczniowym na ziemiach polskich. Podczas trwania przedsięwzięcia odbyły się 4 ekspozycje banerowe: <ul style="list-style-type: none"> 19 września 2013 r. – w Zespole Szkół Zawodowych nr 1 w Zduńskiej Woli, 23 września 2013 r. – w Publicznym Gimnazjum nr 3 w Zduńskiej Woli Karsznicach, 25 września 2013 r. – w Zespole Szkół Aktywności Zawodowej ZDZ w Zduńskiej Woli,
--	---

		<p>30 września 2013 r. – w Zespole Gimnazjum, Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Czechach. Wystawy powiązane były z wykładami historycznymi, które prowadzili członkowie Towarzystwa Przyjaciół Zduńskiej Woli oraz Jednostki Strzeleckiej 4040 im. płk. Ignacego Boernera. Odbyła się także rekonstrukcja historyczna dwóch wydarzeń: potyczki pod Szadkowicami i bitwy pod Sędziejowicami. W inscenizacji udział wzięły grupy rekonstrukcji historycznych z całej Polski, m.in. Grupa Rekonstrukcji Historycznych Bractwa Rycerskiego „Złoty Krzyż” przy hufcu ZHP w Zduńskiej Woli, Jednostka Strzelecka 4040 im. płk. Ignacego Boernera w Zduńskiej Woli, 31 Pułk Strzelców Kaniowskich, Klub Historyczny „Gloria Victis”, „Bractwo Rycerskie” z Radziejowa, Stowarzyszenie Pospolite Ruszenie Ziemi Krakowskiej. W celach promocyjnych wydrukowano plakaty, ulotki i zaproszenia dotyczące wydarzeń powstańczych, które rozprowadzono wśród mieszkańców miasta. 29 października 2013 r. w sali Miejskiego Domu Kultury w Zduńskiej Woli odbył się pokaz filmowy z inscenizacji walk powstańczych. W trakcie jego projekcji młodzież miała okazję zapoznać się z tajnikami tworzenia rekonstrukcji oraz z informacjami na temat ubioru oraz sposobu walki podczas powstania. Film rozprowadzono wśród mieszkańców miasta. Zakończeniem działań projektowych był wykład dr Sylwii Wielichowskiej zatytułowany „Powstanie styczniowe – zarys historyczny”.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
6.	<p>Inicjowanie i organizacja wystaw popularyzujących dziedzictwo kulturowe Zduńskiej Woli</p>	<p>W okresie sprawozdawczym odbyły się wystawy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Klamki, drzwi oraz inne detale małej architektury w obiektywie Mariusza Turobsia”; – „Okруchy Pamięci, Zduńskowolskie Fabryki na Archiwalnych Planach”; – Mini wystawa „Zduńskowolanie w walce o Niepodległość 1918 – 1921”; – „I wojna światowa w regionie” – prelekcja dla szkół. <p>Status zadania: wykonane</p>
7.	<p>Opracowanie – na podstawie wykonanej gminnej ewidencji zabytków – prezentacji materiałów dotyczących wybranych obiektów zabytkowych i historycznych przestrzeni o istotnych wartościach krajobrazu kulturowego, wraz z jak najszerszym jej</p>	<p>Przed i w trakcie okresu sprawozdawczego wykaz obiektów ujętych w GEZ oraz Program Opieki nad Zabytkami znajdowały się na stronach internetowych Miasta Zduńska Wola. Informacje na temat zduńskowolskich zabytków zamieszczają na swoich stronach także Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola, Miejski Dom Kultury oraz Miejska Biblioteka Publiczna. Są one systematycznie aktualizowane.</p> <p>W roku 2014 wydano folder pn. „Zabytkowa Zduńska Wola” na temat zabytków z terenu miasta</p>

	udostępnianiem poprzez umieszczenie na stronach internetowych miasta i muzeum	wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych woj. łódzkiego. Tworzony jest także szlak fabryczny pn. „Zduńska Wola – Industrialne Zabytki Doliny Warty”. Status zadania: rozpoczęte
8.	<p>Realizacja programu edukacji środowiskowej wśród dorosłych i dzieci poprzez:</p> <p>Organizowanie miejskich konkursów historycznych, plastycznych i fotograficznych na temat obiektów zabytkowych w mieście (placówki edukacyjne oraz instytucje kultury, stowarzyszenia), w tym m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży pt. Moja przygoda w zduńskowolskim muzeum (z kontynuacją udziału prac w XXXVI Międzynarodowym konkursie plastycznym „Moja przygoda w Muzeum”); 2. konkurs historyczny dla młodzieży gimnazjalnej i szkół średnich miasta i powiatu pn. Wojenne losy zduńskowolan. Lata 1939 – 1945 w mieście i powiecie; 3. muzealne spotkania z fotografią (z kontynuacją w międzynarodowym konkursie dla dzieci i młodzieży pod tym samym tytułem) 	<p>W okresie sprawozdawczym przeprowadzono konkursy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Moja przygoda w Muzeum”, – „Piękno naszej dawnej architektury”, – „Miejsce, w którym mieszkam”, – „Moja miejscowość w oczach moich bliskich”. <p>Status zadania: rozpoczęte</p>
9.	<p>Prowadzenie cyklicznych wydawnictw propagujących historię i dziedzictwo miasta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zduńskowolska Biblioteka Historyczna, 2. Rocznik Zduńskowolski, 3. Zduńskowolska Biblioteczka Poetycka 	<p>Mimo, iż powstała koncepcja merytoryczna rocznika, w latach 2013 – 2014 Muzeum Historii Miasta nie dysponowało wystarczającymi środkami finansowymi na wydawanie dużych pozycji wydawniczych. Działania związane z propagowaniem historii i dziedzictwa miasta ograniczyły się do prezentacji wskazanych tematów w formie folderów i ulotek.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>

10.	Dalszy rozwój turystyki związanej z dziedzictwem św. Maksymiliana Marii Kolbego	<p>Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola w zakresie dalszego rozwoju turystyki związanej z dziedzictwem św. Maksymiliana Marii Kolbego współpracuje z Muzeum – Domem Urodzin św. M. M. Kolbego, m.in. w zakresie obsługi ruchu turystycznego. W ramach kooperacji/współdziałania organizowane są cykliczne wystawy. Opracowano również folder opisujący zabytki, w którym umieszczono informacje nt. domu św. Maksymiliana.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
11.	Wykreowanie i rozwój produktu turystycznego Przemysłowa Zduńska Wola poprzez wytyczenie Szlaku Przemysłu	<p>W roku 2014 z okazji Europejskich Dni Dziedzictwa zainaugurowano cykl szlaków zwiedzania przygotowany przez Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola o nazwie „Warto Zwiedzać!” Pierwszym jest „Zduńska Wola – Industrialne Zabytki Doliny Warty”. Będzie on systematycznie uzupełniany o nowe punkty zwiedzania.</p> <p>Status zadania: rozpoczęte</p>
12.	Wykreowanie i rozwój produktu turystyki kulturowej Zduńska Wola wielu kultur poprzez wytyczenie Szlaku Historii i Kultury Żydowskiej oraz organizację cyklicznej imprezy poświęconej kulturze żydowskiej	<p>Do roku 2014 nie powstał Szlak Historii i Kultury Żydowskiej. W roku 2014 z okazji współpracy z Muzeum Historii Żydów Polskich odbyła się wycieczka z przewodnikiem dr Kamilą Klauzińską (etnolog, judaistka) pod nazwą „Śladami tych, którzy oczekiwali aromatów szabatu”. Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola jest w trakcie merytorycznego opracowywania trasy, wykorzystującej przebieg wyżej wymienionej wycieczki, rozszerzonej o wątki pozostałych kultur, wpisanych w historię Zduńskiej Woli. Cykliczna impreza odwołująca się do wielokulturowości miasta powstała w 2012 r. we współpracy z Miejskim Domem Kultury pod nazwą Festiwal Trzech Kultur (Freak) – na którą składają się koncerty, zwiedzanie (w 2013 r. zwiedzanie zduńskowolskich świątyń) oraz warsztaty dla mieszkańców.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
13.	Rozwój Muzeum Lokomotyw w Karsznicach wraz ze stworzeniem Szlaku Kolejnictwa w Karsznicach	<p>Po włączeniu Skansenu Lokomotyw w struktury Muzeum Historii Miasta zostanie przygotowany Szlak Kolejnictwa w Karsznicach.</p> <p>Do najważniejszych założeń należą m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Skansen dla Każdego” – dostosowanie oferty do potrzeb różnych grup odbiorców (dywersyfikacja), a przede wszystkim opracowanie całościowego programu dla osób niepełnosprawnych/grup wykluczonych/seniorów; 2. Realizacja projektów edukacyjno – animacyjno – społecznych aktywizujących lokalną społeczność, wykonanych przez Muzeum na terenie Skansenu i w przestrzeni miejskiej, w tym dzielnicy Karsznice, związanych ze współczesnymi problemami miasta, ale odwołujących się do historycznej tożsamości miejsca, narracji o przeszłości oraz jej wpływu

		<p>na kształtowanie postaw i światopoglądów (otwarcie na kulturę obywatelską). Zamierzenie zakłada również umacnianie tożsamości mieszkańców osiedla Karsznice i czynne włączenie ich w działania animacyjno – kulturalne. W związku z tym istotnym jest zaangażowanie osób młodych, także będących mieszkańcami osiedla Karsznice, tzw. insiderów;</p> <p>3. „Muzeum 2.0” – realizacja projektów z wykorzystaniem nowych technologii (Internet, digitalizacja, technologie cyfrowe), wpisujących się w ideę open GLAM (Galleries, Libraries, Archives, Museums) – nowego myślenia o misji i funkcjonowaniu instytucji kultury i dziedzictwa, gdzie kluczową rolę odgrywa kwestia dostępności i możliwości dalszego wykorzystywania zasobów będących pod ich opieką. Koncepcja Funkcjonowania Skansenu Lokomotyw opiera się na działaniach zarówno długoterminowych, jak i krótkoterminowych polegających m.in. na stworzeniu oferty edukacyjnej dla odwiedzających go osób w celach turystycznych i turystyczno – edukacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) opracowanie oferty edukacyjnej i warsztatowej dla poszczególnych grup wiekowych, b) stworzenie trasy zwiedzania Skansenu Lokomotyw i osiedla Karsznice wraz z audio – przewodnikami opowiadającej o historii magistrali węglowej i roli Karsznic w jej funkcjonowaniu, pracy parowozowni i węzła karsznickiego, c) zaaranżowanie tematycznych ścieżek edukacyjnych: „Historia Lokomotywowni w Karsznicach”, „Parowozy – pojazdy na parę”, „Jak uruchomić i poprowadzić parowóz”, „Jak dawniej pracowano na kolei”, „Podróźni i podróżowanie”, d) warsztaty tematyczne dostosowywane do zainteresowania odwiedzających, np.: „Jak zbudować parowóz?”, „Co trzeba wiedzieć, żeby zostać maszynistą?”, „Kolejarz, czyli kto?”, e) lekcje muzealne z wykorzystaniem eksponatów. <p>Status zadania: rozpoczęte</p>
14.	Nagradzanie i wyróżnianie przez Prezydenta Miasta właścicieli lub zarządców wyróżniających się obiektów zabytkowych	<p>W okresie sprawozdawczym nie realizowano zadania.</p> <p>Status zadania: nie rozpoczęte</p>

15.	Stała współpraca z prasą, radiem i telewizją oraz wykorzystywanie Internetu do prezentacji dziedzictwa kulturowego miasta	Stała współpraca z lokalnymi mediami: „Tygodnikiem Extra”, „Dziennikiem Łódzkim”, portalami internetowymi: „ezdunska”, „zdunskawola24”, lokalnymi telewizjami: „ZW – Media”, „Telewizja Centrum”, lokalną rozgłośnią radiową „Nasze Radio”, a także mediami z regionu: „Kalejdoskop”, „Ziemia Łódzka”, „Radio Łódź”. Status zadania: cykliczne
16.	Wydawanie publikacji, folderów oraz wspieranie katalogów, wystaw i innych wydawnictw prezentujących środowisko kulturowe miasta	Z okazji Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków, Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola w roku 2014 przygotowało pierwszy z serii folder poświęcony zabytkom pt. „Zduńska Wola Zabytkowa”. Powstał także katalog do wystawy „Okruchy Pamięci. Zduńskowolskie fabryki na archiwalnych planach”. Miejski Dom Kultury w ramach działań publikacyjnych wydał: – folder „Weberlandia Złotnickiego”, – album 16 widokówek pn. „Zduńska Wola na Starych Widokówkach”, – album pn. „Urokliwe miejsca Zduńskiej Woli”. Status zadania: cykliczne

Priorytet V

Powszechna edukacja w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego w środowisku mieszkańców miasta

Nr	Nazwa zadania	Opis zadania
1.	Przygotowanie programu zajęć o zabytkach miasta	W okresie sprawozdawczym w Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola, a także w przestrzeni miasta (w tym na terenach cmentarzy) prowadzone były niżej wymienione zajęcia – warsztaty: – „Otwarte Zabytki”, – „Detale Naszej Architektury”, – „Wielokulturowość Zduńskiej Woli”, – Gry miejskie i Questing (wyznaczanie tras zwiedzania przez samych uczestników), – zajęcia z edukacji pozaformalnej „Tropami Naszej Kultury” oraz „Młody Obywatel”, – „Młody Muzealnik”. Zespół szkolno – przedszkolny nr 1 podczas lekcji historii w klasach IV zrealizował temat

pn. „Ojczyzna mała i duża” traktujący o okolicznych zabytkach, a ochotnicy przygotowali przewodnik po Zduńskiej Woli. W związku z wystawą pn. „Żydzi w Zduńskiej Woli Historia i Pamięć” w ramach kółka historycznego klasa IV zwiedziła cmentarz żydowski w Zduńskiej Woli.

W Szkole Podstawowej nr 10 w trakcie zajęć koła historyczno – fotograficznego podejmowano problematykę regionalną w celu propagowania wśród wychowanków szacunku dla osiągnięć przodków oraz zainteresowania kulturą Zduńskiej Woli. Prowadzono sesje plenerowe, podczas których młodzież poznawała zabytkowe ciekawe miejsca na terenie miasta. Wielokrotnie organizowano wyjścia na cmentarz miejski – dokonywano fotograficznej dokumentacji nekropolii, ukazywano wielokulturowość społeczności dawnej Zduńskiej Woli. Uczniowie dwukrotnie z sukcesem wzięli udział w konkursie organizowanym w Muzeum Historii Miasta patronowanym przez Prezydenta Miasta i Starostę Zduńskowolskiego pod hasłem „Piękno naszej dawnej architektury”.

W roku szkolnym 2013/2014 przekazano do Muzeum Historii Miasta kolekcję 277 zdjęć z okresu II Wojny Światowej, przedstawiającą okupowane miasto oczami żołnierzy hitlerowskich. Kolekcję stanowiącą cenny materiał dla dziejów najnowszego miasta udostępniono w celu jej digitalizacji.

W ramach działań podjętych przez Publiczne Gimnazjum nr 2 realizowano problematykę z zakresu ochrony dziedzictwa narodowego w oparciu o przekazany szkole program edukacji regionalnej, zawarty w publikacji Zduńskowolskiego Stowarzyszenia Oświatowego – „Nasza Ojcowizna – Powiat Zduńskowolski”. Młodzież poznawała zabytki Zduńskiej Woli korzystając z wyżej wymienionej publikacji oraz „Opowieści znad Brodni”, udostępnionych w szkolnej bibliotece. Wiedzę o zduńskowolskich zabytkach i lokalnym dziedzictwie kulturowym wśród uczniów propagowano także za pomocą następujących publikacji: „Protestanci w Zduńskiej Woli”, „Związki Świętego Maksymiliana Kolbe i jego rodziny ze Zduńską Wolą”, „Archeologia Powiatu Zduńskowolskiego”, „Z dziejów tkactwa chałupniczego w okolicach Zduńskiej Woli”, „Powroty do tradycji – obrzędowość ludowa we wsiach powiatów sieradzkiego i zduńskowolskiego”, „Stanisław Klinger – Z miłości do tej ziemi”.

Wychowankowie Szkoły Podstawowej nr 2 w Zduńskiej Woli, w roku szkolnym 2013/2014, brali udział w zajęciach uwzględniających tematykę ochrony zabytków organizowanych w ramach koła historycznego. Młodzież uczestniczyła w wycieczkach, których celem było poznanie zabytków miasta (m.in. Skansen Lokomotyw, cmentarze, kościoły, słynne budynki), brała udział w „Grze miejskiej” oraz konkursie fotograficzno – plastycznym zorganizowanym przez Muzeum Historii Miasta, a także w prelekcji na Cmentarzu Żydowskim oraz grze edukacyjnej „Znaj znaki”.

Uczniowie Publicznego Gimnazjum nr 1 byli zaangażowani w lekcje muzealne związane z Dniem

		<p>Pamięci o Holokauście, wyzwoleniem Zduńskiej Woli spod okupacji hitlerowskiej oraz rocznicą Mordu Katyńskiego.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
2.	Podnoszenie kwalifikacji i doskonalenie zawodowe nauczycieli i osób działających w sferze upowszechniania dziedzictwa kulturowego	<p>Studia podyplomowe jednego z pracowników Muzeum Historii Miasta w zakresie muzealnictwa.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
3.	Wprowadzenie i systematyczne uzupełnianie na stronie internetowej miasta zakładki dotyczącej dziedzictwa kulturowego	<p>Informacje nt. zduńskowolskich zabytków, w tym dotyczące gminnej ewidencji zabytków, znajdują się na stronach internetowych Miasta Zduńska Wola oraz podległych mu jednostek, tj. Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola, Miejskiego Domu Kultury oraz Miejskiej Biblioteki Publicznej. W miarę aktualizacji ewidencji oraz pojawiania się nowych informacji w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami, dane są systematycznie uzupełniane.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
4.	Współorganizacja różnorodnych, ogólnodostępnych przedsięwzięć (konferencje, sesje popularno – naukowe, rajdy) popularyzujących dziedzictwo kulturowe oraz potrzebę jego ochrony, w tym m.in. imprez organizowanych przez Muzeum Historii Miasta i Miejski Dom Kultury	<p>W okresie sprawozdawczym Muzeum Historii Miasta oraz Miejska Biblioteka Publiczna współorganizowało takie przedsięwzięcia jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Festiwal Trzech Kultur 3K, – Europejskie Dni Dziedzictwa, – Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabytków, – Noc Muzeów, – OHP Rajd Rowerowy w ramach Dni św. M. M. Kolbego, – otwarte wykłady popularyzujące wiedzę z zakresu najnowszej historii Polski z uwzględnieniem wiedzy o regionie (wraz z Klubem Historycznym im. Stefana Roweckiego „Grota”), – multimedialna prezentacja historyczna pt. „Zduńskowolanie wobec powstania styczniowego” zorganizowana z okazji obchodów nadania Zduńskiej Woli praw miejskich. Miejsce: parafia Ewangelicko – Augsburska w Zduńskiej Woli. Uczestnicy: Zespół Gimnazjum, Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Czechach (50 osób), kl. III. Termin: 10 października 2013 r. Prezentację prowadził Piotr Skorek, asystent Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola i ks. Cezary Jordan. Temat: Udział zduńskowolan w powstaniu styczniowym oraz historia ewangelików w naszym mieście,

		<ul style="list-style-type: none"> - rajd rowerowy w ramach kampanii Odjazdowy Bibliotekarz 2013 – „Śladami walk powstańców 1863 – 1864: Zduńska Wola – Sędziejowice – Biały Ług”. Współorganizatorzy: Biblioteka Pedagogiczna w Sieradzu, Filia w Zduńskiej Woli Trasa: Zduńska Wola, Sędziejowice, Zielęcice, Biały Ług (45 km). Uczestnicy: mieszkańcy Zduńskiej Woli, powiatu i gminy Zduńska Wola (60 osób). Termin: 18 maja 2013 r. O wydarzeniach historycznych opowiadał Piotr Skorek, asystent Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola. Cel imprezy: popularyzacja historii lokalnej wśród mieszkańców Zduńskiej Woli i okolic, promocja biblioteki i czytelnictwa, integracja środowisk społecznych, promocja walorów turystyczno – krajoznawczych okolic Zduńskiej Woli. - rajd rowerowy w ramach kampanii Odjazdowy Bibliotekarz 2014 – „Śladami dworców powiatu zduńskowolskiego i łaskiego”. Współorganizatorzy: Towarzystwo Przyjaciół Zduńskiej Woli, Biblioteka Pedagogiczna w Sieradzu, Filia w Zduńskiej Woli. Trasa: Zduńska Wola, Zapolice, Pstrokonie, Kalinowa, Sędziejowice, Pruszków – Biały Ług (55 km). Uczestnicy: mieszkańcy Zduńskiej Woli, powiatu i gminy Zduńska Wola (74 osoby). Termin: 28 czerwca 2014 r. O dworcach opowiadali: Jolanta Jeziorska – dwór Złotnickich w Zduńskiej Woli, Karolina Pieńkowska – zespół pałacowy w Pstrokoniach, Stanisław Ornafeł – dwór w Kalinowej, Maciej Pruski – dwór w Łopatkach. Cel imprezy: popularyzacja historii lokalnej wśród mieszkańców Zduńskiej Woli i okolic, promocja biblioteki i czytelnictwa, integracja środowisk społecznych, promocja walorów turystyczno – krajoznawczych okolic Zduńskiej Woli. <p>Status zadania: cykliczne</p>
5.	Propagowanie idei społecznych kwest na rzecz ratowania zabytkowych cmentarzy	<p>Coroczna kwesta na rzecz ratowania zabytkowych nagrobków organizowana przez Muzeum Historii Miasta oraz Towarzystwo Przyjaciół Zduńskiej Woli, a także współpraca przy organizacji Otwartych Dni Cmentarza Żydowskiego.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
6.	Prowadzenie polityki informacyjnej dotyczącej pozytywnych działań konserwatorskich oraz remontowo – budowlanych przy obiektach i przestrzeniach	<p>Informacje i wywiady dla lokalnych i ponadregionalnych mediów dotyczące zabytkowych obiektów na terenie miasta. Na bieżąco informowano mieszkańców miasta i regionu o przebiegu prac remontowych w budynkach przy Placu Wolności 3, 5, 6, 9 i 9A, znajdujących się w strefie</p>

	zabytkowych	konserwatorskiej, objętych projektem „Rewitalizacja Centrum Miasta Zduńska Wola”.
		Status zadania: cykliczne
7.	Powołanie, wspólnie ze Starostwem Powiatowym i Wojewódzkim Konserwatorem, Społecznych Opiekunów Zabytków działających na terenie miasta	Zgodnie z art. 103 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami „społecznego opiekuna zabytków ustanawia, na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków, starosta właściwy dla miejsca zamieszkania (siedziby) kandydata na społecznego opiekuna zabytków. [...]Starosta prowadzi listę społecznych opiekunów zabytków”. W okresie sprawozdawczym nie powołano Społecznych Opiekunów Zabytków działających na terenie miasta.
		Status zadania: nie rozpoczęte

Priorytet VI

Wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami

Nr	Nazwa zadania	Opis zadania
1.	Stosowanie ulg podatkowych z tytułu prowadzonych remontów i restauracji zabytków wpisanych do rejestru zabytków	Przewidziane przepisami ustaw zwolnienia od podatku od nieruchomości zabytków wpisanych do rejestru są stosowane. Dokonując analizy rodzaju obiektów wpisanych do rejestru zabytków i struktury ich własności należy stwierdzić, że w większości są to miejsca kultu religijnego podlegające zwolnieniu ustawowemu z opodatkowania na podstawie przepisów o stosunku Państwa Polskiego do kościołów i związków wyznaniowych. Pozostałe nieruchomości to głównie budynki mieszkalne, których obciążenie podatkiem od nieruchomości w stosunku rocznym stanowi nieistotne kwoty w porównaniu z kosztami ewentualnych remontów. Analiza taka prowadzi do wniosku, iż wdrożenie lokalnych przepisów w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości nie przyniesie efektów w postaci remontu obiektów. Ponadto budynki wpisane indywidualnie do rejestru zabytków podlegają zwolnieniu pod warunkiem ich utrzymania i konserwacji, zgodnie z przepisami o ochronie zabytków, z wyjątkiem części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. W tej sytuacji właściciele budynków wpisanych do rejestru zabytków po spełnieniu przesłanek ustawowych mogą podlegać zwolnieniu od podatku od nieruchomości.
		Status zadania: nie rozpoczęte

2.	Wypracowanie polityki informacyjnej, służącej szerokiemu upowszechnianiu bieżących informacji o aktualnie ogłaszanych terminach naboru wniosków, Programach Operacyjnych, programach Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i innych możliwościach pozyskiwania środków finansowych na realizację prac remontowych, konserwatorskich i rewitalizację obiektów zabytkowych	Działania w tym zakresie opierają się głównie na informowaniu oraz nawiązywaniu współpracy z właścicielami lub zarządcami obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Wiadomości związane z naborem wniosków zamieszczane są na stronie internetowej miasta oraz każdorazowo o możliwości złożenia dokumentów o dofinansowanie stosowne powiadomienie wysyłane jest do właścicieli zabytków w formie pisemnej. Status zadania: cykliczne
3.	Uruchomienie – wraz z organizacjami pozarządowymi, związkami wyznaniowymi i instytucjami kultury – corocznych zbiórek funduszy przeznaczonych na ratowanie zabytkowych cmentarzy	Kwesty na rzecz renowacji zabytkowych nagrobków oraz Otwarte Dni Cmentarza Żydowskiego organizowane są rokrocznie przez Muzeum Historii Miasta, przy współudziale Towarzystwa Przyjaciół Zduńskiej Woli oraz Miejskiego Domu Kultury. W zbiórce każdorazowo biorą udział uczniowie i wolontariusze z terenu miasta. Status zadania: cykliczne

Priorytet VII

Wykorzystanie krajowych i strukturalnych funduszy Unii Europejskiej w działaniach samorządu zmierzających w zakresie opieki nad zabytkami i ochrony zabytków

Nr	Nazwa zadania	Opis zadania
1.	Monitoring – przez powołaną w ramach Urzędu Miasta komórkę organizacyjną ds. dziedzictwa – dostępnych funduszy dedykowanych ochronie dziedzictwa	Systematycznie prowadzony jest monitoring dostępnych programów operacyjnych z Unii Europejskiej oraz programów krajowych i ogłaszanych konkursów w zakresie ochrony zabytków – źródło – strony internetowe Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Status zadania: cykliczne
2.	Systematyczne aplikowanie przez samorząd o środki na remonty i konserwację obiektów zabytkowych oraz całych zespołów w ramach dostępnych programów i funduszy, w tym:	Miasto Zduńska Wola w listopadzie 2013 r. złożyło wniosek aplikacyjny do Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009 – 2014 Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009 – 2014 program „Konserwacja i rewitalizacja dziedzictwa kulturowego” projekt pn. „Rewitalizacja skansenu lokomotyw w Zduńskiej Woli”. W zakres projektu zaliczono:

	<p>1. Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, 2. Norweski Mechanizm Finansowy, 3. Program Operacyjny Województwa Łódzkiego, 4. Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, 5. Program Operacyjny Kapitał Ludzki, 6. fundusze wojewódzkiego konserwatora zabytków</p>	<ul style="list-style-type: none"> - renowację i konserwację 36 eksponatów (parowozy, lokomotywy spalinowe, wagony itd.) znajdujących się w skansenie, - zakup sprzętu do przygotowania wystawy multimedialnej, - stworzenie nowoczesnej strony internetowej i digitalizację zbiorów, <p>Wartość projektu 5.109 tys. zł. Projekt nie uzyskał wsparcia z funduszy EOG. 31 października 2014 r. ww. projekt ponownie został złożony na konkurs ogłoszony przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Kulturowego.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>
3.	<p>Bieżące zamieszczanie na stronach internetowych miasta dostępnych samorządowi informacji dotyczących możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych, ułatwiających właścicielom oraz zarządcom obiektów zabytkowych terminowe i prawidłowe składanie stosownych wniosków</p>	<p>Na stronie internetowej miasta na bieżąco zamieszczane są informacje o otwartych konkursach np. dotyczące możliwości pozyskania dotacji od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Szczegółowe opisy zadań obejmujących swą tematyką monitoring dostępnych programów i funduszy, informowanie oraz doradztwo w sprawach dotyczących możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych i prawidłowego składania stosownych wniosków przez właścicieli zabytków znajdują się w:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zadaniu 13, priorytet I, - zadaniu 2, priorytet II, - zadaniu 2, priorytet VI, - zadaniu 1, priorytet VII, - zadaniu 4, priorytet VII. <p>Status zadania: cykliczne</p>
4.	<p>Organizowanie, w miarę możliwości organizacyjnych Urzędu Miasta, doradztwa w zakresie pozyskiwania funduszy zewnętrznych na zachowanie i utrzymanie obiektów zabytkowych</p>	<p>Urząd Miasta Zduńska Wola oferuje doradztwo w zakresie możliwości ubiegania się o środki finansowe na zachowanie i utrzymanie obiektów zabytkowych. Informacji udziela komórka odpowiedzialna m.in. za pozyskiwanie funduszy zewnętrznych, tj. Biuro Rozwoju Inwestycji oraz osoba odpowiedzialna za tematykę ochrony i opieki nad zabytkami w Biurze Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miasta Zduńska Wola.</p> <p>Status zadania: cykliczne</p>

ZAKOŃCZENIE

W okresie ostatnich 2 lat wyznaczone w Programie cele realizowane były z wykorzystaniem środków prawnych, finansowych i edukacyjno – społecznych. Działania te służyły i służyć będą osiągnięciu efektu w postaci poprawy stanu zachowania nie tylko obiektów zabytkowych mieszczących się w granicach administracyjnych miasta, stanowiących materialną spuściznę historyczną, ale całego środowiska kulturowego. Nacisk położono na kreowanie wizerunku miasta oraz budowanie tożsamości mieszkańców za pomocą powszechnej edukacji oraz wspierania aktywności lokalnej, mającej na celu poszanowanie i ochronę dziedzictwa kulturowego. Ważny element stanowiła popularyzacja tradycji i historii miasta poprzez inicjowanie oraz współdziałanie w organizowaniu cyklicznych imprez i przedsięwzięć służących pogłębianiu zainteresowania dziedzictwem kulturowym. Wspierano inicjatywy prywatnych właścicieli sprzyjające wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami, m.in. informowano ich o dostępnych funduszach krajowych i strukturalnych na zachowanie i utrzymanie obiektów zabytkowych oraz organizowano doradztwo w tym zakresie. Podjęto także działania mające na celu zahamowanie degradacji zabytków, szczególnie stanowiących własność miasta, przyczyniające się do podniesienia ich walorów oraz atrakcyjności dla potrzeb społecznych i turystycznych. Wśród nich można wymienić:

– rewitalizację centrum miasta, w ramach której wybudowano Ratusz – Zduńskowolskie Centrum Integracji, zagospodarowano tereny zieleni przy Placu Wolności oraz wyremontowano kamienice wraz z podwórzami,



Plac Wolności przed rewitalizacją, 2011 r.



Ratusz – Zduńskowolskie Centrum Integracji, 2014 r.



Park przy Placu Wolności, 2014 r.

– ogłoszenie konkursu na opracowanie koncepcji architektoniczno – budowlanej rozbudowy budynku dworca kolejowego wraz z zagospodarowaniem przyległych terenów przestrzeni publicznej,



Dworzec kolejowy – stan obecny.



Koncepcja rozbudowy dworca kolejowego wraz z zagospodarowaniem przyległych terenów przestrzeni publicznej.

– projekt rewaloryzacji parku miejskiego wraz z koncepcją jego zagospodarowania,



Park miejski – stan obecny.



Koncepcja zagospodarowania parku miejskiego.

– zamierzenia dotyczące zagospodarowania terenu Skansenu Lokomotyw i Urzędzeń Technicznych w Karsznicach wraz z renowacją tamtejszych eksponatów,



Skansen Lokomotyw – stan obecny.

jak również prywatne plany inwestycyjne polegające na adaptacji bądź przebudowie obiektów pofabrycznych, m.in. odkrycie zabytkowej cegły budynków wchodzących w skład zespołu browaru przy ul. Parkowej, adaptacja budynku dawnej fabryki przy ul. Fabrycznej na tzw. lofty.

Zrealizowane, jak również zamierzone na przyszłość cele, służą budowaniu tożsamości lokalnej oraz promowaniu Zduńskiej Woli. Dbłość o wizerunek miasta ma znaczny wpływ na jego odbiór przez mieszkańców, a także na pozyskanie potencjalnych inwestorów. Wytyczne ujęte w Programie opieki nad zabytkami, jak również doświadczenia zgromadzone w trakcie pracy na rzecz dziedzictwa kulturowego stanowiąc będą podstawę do określania dalszych planów oraz podejmowania działań przyczyniających się do zachowania i wyeksponowania elementów spuścizny historycznej miasta.